

Kostnadsfri vaccination mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta

Ordförandens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige följande

1. Region Skåne följer intentionerna i SKR:s rekommendation om att erbjuda vaccination kostnadsfritt till vuxna som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta.
2. Region Skåne avser i detta beslut vuxna nyanlända inkluderat personer som inte är folkbokförda såsom asylsökande, personer som vistas i Sverige utan tillstånd (papperslösa) personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet samt andra migranter som vistas varaktigt i Region Skåne
3. Beslutet gäller från och med 2022-06-14.

Sammanfattning

Med anledning av att människor på flykt från kriget i Ukraina söker skydd i Sverige har frågan om att erbjuda kostnadsfri komplettering av vaccinationsskyddet aktualiserats. SKR har nu kommit med en rekommendation till regionerna om att erbjuda vaccination kostnadsfritt för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2022-06-02
2. Delegationsbeslut hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande 2022-06-02
3. SKR:s rekommendation om kostnadsfrihet för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Regionstyrelsen beredde 2022-05-24 § 118 till regionfullmäktige förslag om att

erbjuda vuxna nyanlända Vuxna nyanlända som bedöms ha osäker immunitet mot mässling ska erbjudas MMR-vaccination kostnadsfritt (MMR = mässling, påssjuka, röda hund) från och med 2022-07-01.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beslutat 2022-05-20 att rekommendera regionerna enligt följande:

- att rekommendera regioner att erbjuda vaccination kostnadsfritt för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta
- att rekommendationen även avser både de som söker skydd enligt massflyktsdirektivet och asylsökande,
- att i skrivelse till regionerna rekommendera dem att godkänna och omgående tillämpa denna rekommendation.

Med anledning av SKR:s rekommendation har ett nytt förslag tagits fram till regionfullmäktige 14 juni som ska beredas på extra regionstyrelsesammanträde 7 juni.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska enligt reglemente för styrelse och nämnder bereda ärenden om patientavgifter till regionfullmäktige. Då hälso- och sjukvårdsnämnden först sammanträder 23 juni efter regionfullmäktiges nästa sammanträde kan beslut inte anstå tills dess och därför har ordföranden fattat beslut i enlighet med delegationsordningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade 2022-05-05 § 69 att vuxna nyanlända som bedöms ha osäker immunitet mot mässling ska erbjudas MMR-vaccination kostnadsfritt (MMR = mässling, påssjuka, röda hund) från och med 2022-05-06 till och med 2022-06-30.

Smittskyddslagen

Utgångspunkten i smittskyddslagen är att kommuner och regioner är skyldiga att erbjuda människor vaccinationer mot smittsamma sjukdomar enligt nationella vaccinationsprogram i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen. Programmen utgörs dels av allmänna vaccinationsprogram, dels av särskilda vaccinationsprogram för personer som ingår i riskgrupper. Det finns idag ett allmänt vaccinationsprogram – det allmänna vaccinationsprogrammet för barn.

SKR: s tolkning av Smittskyddslagen

SKR menar att inte kostnadsfriheten styrs av underrubriken ”Allmänt vaccinationsprogram för barn” utan av syftet enligt smittskyddslagen med de nationella programmen som är att förhindra spridning av aktuella sjukdomar i befolkningen och att detta åstadkoms genom vaccinationsprogrammet som börjar med barnen. En tolkning av smittskyddslagen är således att alla vaccin i nationella vaccinationsprogram skulle kunna vara kostnadsfria för vuxna om regionen inte beslutat att de ska ta ut en avgift för dem.

SKR:s skäl till att erbjuda vaccination utan avgift för den enskilde:

- att inte någon enskild, oavsett ålder, av ekonomiska skäl ska avstå från erbjudandet om vaccination mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta.
- att det minskar den administrativa bördan för regionerna
- att det inte går att utesluta att vaccinationstäckningen skulle riskera att bli lägre om ett kostnadskrav infördes. De erfarenheter som finns enligt SKR visar att när regionerna började införa avgiftsfrihet för vaccination mot den vanliga influensan ökade på samma gång benägenheten hos olika riskgrupper att vaccinera sig.

För att säkerställa ett likvärdigt omhändertagande av alla nyanlända samt för att undvika smittspridning av potentiellt farliga infektionssjukdomar föreslås kostnadsfri vaccination erbjudas till vuxna nyanlända, personer som inte är folkbokförda såsom asylsökande, personer som vistas i Sverige utan tillstånd (papperslösa), personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet samt andra migranter som vistas varaktigt i Region Skåne.

Vaccination ska erbjudas dem i ovanstående grupper som bedöms ha osäker immunitet mot nämnda sjukdomar.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna av förslaget blir svårbedömda då det till stor del beror på hur många människor som kan förväntas söka skydd i Sverige och som vid medicinsk bedömning visar sig ha behov av vaccinationerna. Finansiering av förslaget sker från hälso- och sjukvårdsnämndens internbudget under 2022.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts som nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet får inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL-förhandling har inte bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Ärendet kan komma att följas av ytterligare beslut beroende på nationella beslut. Uppföljning sker i samband med årlig översyn av patientavgifter.

Carl-Johan Sonesson
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör